

Казки про родину

Випарений піп

Випарений піп

Любив піп твердо одну Маріку, ходив до неї. І в тої Маріки газда був, айбо газда мало коли був дома. Кілько газда прийде домів, усе Маріка хвора.

— Ой Маріко, що тебе болить? Принесе їй газда їсти:

— На, Маріко, їж!

— Хлопе! Не годна я їсти, бо мене дуже болить. Я днесь й огонь не клала, бо не треба мені. І крекче Маріка дуже на печі.

— Чи не пила би-сь, Маріко, паленки?

— Коли б мало приніс, то, може би, випила один погарчик, а їсти не годна-м нічого. І пішов Іван.

— Дайте доброї паленки, бо жона хвора.

— Йди, дурний Іване. Твоя жона хвора? Ану, дурний Іване, коли піп прийде, тоді не хвора.

— Ви уже нічого не віруєте і вмерете, а не будете вірувати, сусідо!

А корчмар каже:

— Ну, ну, Іване! Коли б ти надійшов удень, що вони роблять, як ти підеш у дорогу.

Іван приніс паленки і силує Марію:

— На погарчик, випий, бо се добра паленка. Вона випила один погар.

— А чи їла б дащо, аби я тобі зладив?

— Не годна-м нічого їсти ані раз. — Но, небогойко, та чим будеш дихати? Но, кажи, я коло тебе не буду сидіти. Даяк помалу наднимайся, бо я не маю коло тебе часу сидіти, маю роботу.

— Ну, та ти собі йди геть, я уже буду якось бідувати: хоч умру, хоч буду.

І пішов Іван у дорогу із кіньми, у фурманку. Піп увидів, що Івана не є дома. Прийде до Марії і каже:

— Іди лем принеси паленки мало.

— Я не йду,— каже,— бо корчмарі увидять, що я здорова, та оббрешуть мене газді.

— Ой правду ти маєш, Маріко! — каже піп.

Приніс паленку піп.

Наладила Марія їсти дороге їдіння для попа. Є що їсти й пити, доста є вшитко.

Та коли вони так собі говорили, їли й пили за столом, увійшов циганин. То було літнього часу, саме у велику спеку. Хатні двері були відчинені.

Піп з Марікою гостилися коло стола, обоє так напилися, що про них міг хоч хто зайти. Та й циганин увійшов до хижі тихо, його не увиділи, не почули. Циганисько так собі думає: «Ачей вони поснуть п'яні, я виджу, що вони усього не поїдять і не вип'ють всіх напоїв, бо є там доста».

І сховався циганин під постіль.

Та що сталося? Надійшов уночі з дороги Маріїн газда. На дворі заgrimів віз. Вона вчула скоро, що газда прийшов. Піп каже:

— Маріко, йой, де би я спрятався?

І в хапуцях де би то стулитися? І спрятався під постіль. Но і того їдіння і напій вона під постіль склала наскоро. Ну, вже там під постіллю є циганин і піп. Айбо піп не знав, що там є циганин під постіллю. Доки газда коні прив'язав, дав їм їсти, Маріка запораяла в хижі, залляла огонь водою й скоро лягла собі на піч. Увійшов газда до хижі і каже:

— Чи така ти, Маріко, хвора?

— Ой я,— каже,— дуже хвора, не бирую і говорити.

— Чи їла ти дащо днесь?

— Та нічого я не їла.

А циганин їсть під постіллю помовчки. Айбо газда її не знає нічого, що є у хижі. І циганин як наївся під постіллю — а на попi волосся комiть стає коло циганина зі страху.

— Йой,— каже циганин,— паночку, я би свистав! А піп зо страху і не дихає, думає собі: «Біда би тебе найшла, циганине!» Каже піп циганинові: — Мовч, біда би на тя найшла. На чоботи, циганине, але мовчи, бо газда вчує та нас уб'є!

— Но, паночку, та нас двоє. Циганин чоботи взяв і натяг на ноги.

— Йой, паночку, лем коби я собі мало пошпацірював, чи яло ся мені в чоботях.

— На, циганине, ногавиці, лем мовч. Узав циганин ногавиці з попа.

— Но, паночку, коби раз пройшов по хижі, аби увидів, чи годяться вони мені.

— Мовчи, циганине, на й гийрок, лем мовч. Циганин узав, айбо тоді не слухав уже попа, а й помалу висунувся з-під постелі та й вийшов геть. Потім увійшов циганин до хижі:

— Дай боже здоров'я, газдо!

— Дай боже здоров'ячка й вам! — каже газда. Газда видить, що одежина попівська, та й думає собі, що се піп такий цілком є, і каже:

— Най сядуть, пан превелебні.

Звідує тоді, що вони так пізно прийшли.

— Та,— каже циганин,— треба мені. Чув-їм, жона вам хвора, та кортіло ня дізнатися за ню. І дуже той піп санує Маріку:

— І що вам, Маріко, так дуже болить? Маріка видить, що то не піп, бо знає, де піп є, під постіллю, і думає собі: «Се зводителъ якийсь, а не піп, як мій дурний газда гадає».

— Но,— каже піп,— пане газдо, чи знаєте що?

— А що, пан превелебні?

— Та я би ваш дім висвятив, бо ваш дім нечистий, кидь ваша жона так хворіє. Я,— каже,— посвячу дім, бо тут є чорт та той вередить вашій жоні.

— Но, пан превелебні, я би вам заплатив чесно, що би хотіли, лем коби мені так дім висвятили, аби моя жона не була хвора.

І вона тоді каже із печі:

— Йди, йди, та би задар кильтовав, чи споможе мені ото, чи ні. І вона дуже не дає те чинити, бо знає, який то піп.

— Цить, жоно, а кидь дасть бог, ліпше тобі буде!

— Ей, ти би давав гроші; ти так тяжко заробляєш!

— Я тебе не звідаюся, Маріко. Та щоби хотіли пан превелебні, аби посвятили?

— Одну десятку, і я зараз посвячу. Мені ніякі не треба збирати помпи. — Ти би планітові давав десятку,— каже Маріка.

— Най мені десятку дадуть. Вийняв газда, дав десятку.

— Ну, пане газдо, так оби-сь чинив, як я буду розказувати. Та чи маєте, пане газдо, один горнець залізний?

— Маю. Та нащо вам треба горнець?

— На окріп налляти.

Налляв газда той горнець гріти воду, і скипіла тота вода, гаряча дуже.

— Ну, пане газдо, возьміть собі древо в руки, станьте на двері, бо я буду святити.

Узав циганин кип'ятку і почав лляти в кожного закута помалу. То він святить тим окропом хижу і все каже:

— Святъ, боже, святъ!

Як прийшло під постіль, де піп є, там май ліпше лле окропу і все каже:

— Святъ, боже, святъ!

Піп-сигінь одсувається все далі, а циганин все ліпше лле окропом. І так попа попарив окропом, що піп мусив відти вийти.

— Но, тепер, пане газдо, бийте дровом. Видите, який чорт великий! Чи казав я вам, що чорта вижену з домівства?!

Газда імив, твердо попа побив.

— Ну, тепер, пане газдо, пущайте, вже доста йому. Тепер ваша жона не буде хвора ніколи.